

Co właściwie jest certyfikowane w piłkach sportowych?

23 września 2009

Wyjątkowo nie chodzi tu o materiał z którego są wykonane. Fairtrade gwarantuje, że osoby które zszywają skórzane elementy piłek otrzymują godziwą płacę i pracują w odpowiednich warunkach. Czy grając w piłkę nożną albo siatkówkę uświadamiacie sobie, że większość naszych piłek jest szyta ręcznie? Około 40 000 ludzi zajmuje się tym w ubogim regionie Sialkot na północy Pakistanu, gdzie powstaje 75% piłek do piłki nożnej. Kolejnymi dużymi krajami producenckimi są Indie, Chiny i Indonezja.

JAK ODBYWA SIĘ PRODUKCJA PIŁEK?

W fabryce płachty z poliuretanu albo PCV naklejane są na materiał, który cięty jest na pięcio- lub sześciokątne elementy, z których składa się piłka. Jeden pracownik może wyciąć dziennie 300-400 takich elementów. Są one, razem z gumowymi pęcherzami stanowiącymi wnętrze piłek, wysyłane do szwalni, często zlokalizowanych poza fabryką. Doświadczony pracownik potrafi zszyć dziennie do trzech piłek. Po zszyciu wysyłane są one z powrotem do fabryki, aby przejść przez kontrolę jakości i być zapakowane do sprzedaży.

Pracownicy szyją piłki zarówno w fabrykach jak i w domach – w tym przypadku otrzymują od producenta gotowe skórzane elementy. Czasem otrzymują płacę godzinową, częściej zaś w zależności od ilości dostarczonych sztuk gotowych piłek. W obu przypadkach praca zajmuje im długie godziny, a rzadko otrzymują za nią minimalne wynagrodzenie przewidziane prawnie. Zazwyczaj pracują 12 godzin dziennie, włącznie z weekendami. Tymczasem np. w Indiach średnia płaca za tę pracę to 20 rupii,

podczas gdy płaca minimalna wynosi 63 rupie (źródło:www.fairtrade.net). Bieda skłania rodziny do angażowania w pracę również dzieci, badania z 1996 roku wykazały, że w samym Sialkot 7000 dzieci między 5 a 14 rokiem życia pracowało po 11 godzin dziennie.

STANDARDY FAIRTRADE DLA PIŁEK SPORTOWYCH

Certyfikacja Fairtrade ma poprawić sytuację osób zatrudnionych do zszywania piłek sportowych. Gwarantuje, że otrzymują one sprawiedliwą płacę i mają zapewnione właściwe warunki pracy, a także że producent nie wykorzystuje pracy dzieci. Szczegółowe wytyczne określają „Standardy Fairtrade dla piłek sportowych, dla sytuacji wykorzystywania pracy najemnej”. Normy te dotyczą zarówno piłek szytych ręcznie, jak i formowanych z plastiku i klejonych, nie dotyczą zaś piłek szytych maszynowo.

Standardy Fairtrade dla piłek sportowych dotyczą zarówno pracowników zatrudnionych w fabrykach, jak i wykonujących tę pracę poza nimi. Producent musi zapewnić, że wszyscy potencjalni podwykonawcy (lokalne szwalnie) przestrzegają tych samych standardów – w tym celu firma musi utworzyć specjalny system inspekcji, musi także być otwarta dla niezależnych kontrolerów. Pracownicy opłacani „od sztuki” i szyjący poza zakładem głównym muszą mieć taki sam dostęp do ubezpieczeń i opieki zdrowotnej, jak zatrudnieni w fabryce, zaś usługi te powinny być zapewnione przez pracodawcę na poziomie takim, jaki zapewnia publiczna służba zdrowia, lub lepszym. W przypadku tego zajęcia Fairtrade nie zezwala, aby dzieci wykonywały jakąkolwiek część pracy, nawet w niepełnym wymiarze czasu.

Czy wiesz że... ponieważ pakistańskim kobietom ze wsi często zabronione jest pracować w jednym zakładzie z mężczyznami, producent piłek Fairtrade – Talon – utworzył specjalnie dla nich damską szwalnię, aby mogły zarobić dodatkowe pieniądze niedaleko od domu?

W każdym miejscu pracy, gdzie zlecone jest i wykonywane szycie piłek, musi być tworzona i przechowywana do wglądu dokumentacja z danymi:

- imionami, adresami i wiekiem zatrudnionych
- listą obecności
- ilością piłek zszytych danego dnia
- dzienną płacą
- wypłaconymi zaliczkami
- ilością piłek otrzymanych do szycia danego dnia
- całkowitą ilością zszytych piłek dziennie

Płaca od sztuki nie upoważnia pracodawcy do potrąceń z powodu „złej jakości” wykonania. Ten sposób naliczania zapłaty musi również zapewnić, że pracownik pod koniec miesiąca zarobek pracownika równa się przynajmniej płacy minimalnej.

To tylko początek starań, juakich musi dołożyć firma produkująca piłki ze znakiem Fairtrade. W dłuższym okresie firma powinna zaoferować umowy o stałe zatrudnienie osobom pracującym na akord (czyli płaconym od sztuki). W przeciągu dwóch lat dzieci wszystkich parowników powinny mieć dostęp do opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym. A także, ponieważ przy produkcji piłek używane jest m. in. PCV, znaleźć dostawców którzy produkują syntetyki z poszanowaniem środowiska.

W ramach Fairtrade piłki to pierwszy produkt przemysłowy, który jest certyfikowany. Dla organizacji FLO jest on wstępem i „poligonem” do rozwinięcia standardów dla kolejnych produktów wytwarzanych w fabrykach, a nie – jak większość towarów noszących Znak Fairtrade – na polu i w lesie.

Źródło oryginalne: Fairtrade Labelling Organizations International

Źródło polskie: [Koalicja Sprawiedliwego Handlu](#)